

og han er, som sagt, nu det eneste Bestyrelsesmedlem, der bor i Jylland. Det blev omtalt en Del i Bladene, og der var vist ikke saa faa, der mente, at det var en ganske utilladelig og meningsløs Demonstration — ærede Medlemmer ville maaske erindre den —, nogle unge Socialdemokrater og jeg foretog, da vi en Søndag gik ud til Alminde for at faa Provst Hey i Tale. Vi havde en Fane med, hvorpaa der stod: Vi kræve Godhed og Humanitet for de Børn, der findes paa Landerupgaard. Det var den eneste Maade, paa hvilken vi kunde faa Præsten i Tale, fordi han havde nægtet sig hjemme, og vi gjorde os da Haab om at kunne komme til at tale med ham paa Landevejen. Der var Folk, som vare forærgede, og der var en Presse her, som var stærkt ude mod dem, som havde været med.

Kritikken af Landerupgaard er ikke af ny Dato, den er gammel, men det har været umuligt hidtil at faa dem, der skulde høre, til at lytte til den Kritik, der har været fremme. Forholdene paa Landerupgaard ere karakteristiske for, hvorledes man indtil for faa Aar siden behandlede og for Resten den Dag i Dag behandler abnorme Børn. Vel er den nye Forstander, saa vidt jeg skønner, en Mand, der er gennemtrængt af human Dannelselse, uden dog at have nogen udpræget Forstaaelse af disse Børn. Prygl uddeles ikke som for Aar tilbage, men endnu uddeles korporlige Straffe, og Arbejdstiden og Arbejdshvilen ere ganske i Strid med, hvad man maa forlange for Børnearbejde, baade der og andre Steder. Det er muligt, at det er ændret der i den sidste Tid, men da jeg var paa Landerupgaard, efter at den nye Forstander, Andersen Søgaard, var tiltraadt, meddelte han mig, at Drengene, 9—10—11—12 Aars Dreng, bleve purrede ud af Sengen Sommerdage Kl. 4, gik saa i Arbejde fra 4 til 8. Saa gik de i Skole, og naar de vare færdige med Skolegangen, havde de 1 Time eller halvanden fri, hvorpaa de igen gik i Arbejde. Han omtalte yderligere, at Skolegangen havde været suspenderet i en Maaned som Følge af Roeoptagning. Saa sagde jeg: Men hvordan kan en saadan Tilstand tolereres? Det er jo ganske meningsløst at jage de Dreng op Kl. 4—5 om Morgenen. Ja, han havde ogsaa tænkt paa, at de skulde have 1 Times Søvn til — tænkt paa det! —, men endnu var det ikke blevet til noget. Men selv med dette Tillæg vilde det være for lidt, disse Børn skulde have 10—11—12 Timers Søvn, det er, hvad vore Læger og de, der ere særlig

sagkyndige paa dette Omraade, kræve. Og jeg vil blandt andet henstille til Justitsministeren og Kultusministeren, at der drages Omsorg for, at Forholdene paa vore Børnehjem og Opdragelsesanstalter ere saadanne, hvad Arbejdsvilkårene angaar, at Børnene kunne faa rigelig Hvile og Søvn. Der er ikke ret mange Bønder her i Landet, der vilde finde paa, selv om de havde meget travlt, at jage 9—10—11 Aars Dreng op Kl. 4 om Morgenen. Der er vel dem, der gøre det, jeg ved det. Arbejdstiden er ogsaa for lang i de private Virksomheder i Byerne, men jeg har haft Lejlighed til at tale med Hundreder af Børn, som have Tjeneste, særlig i Jylland, og det hørte til Undtagelserne, at de bleve purrede ud Kl. 4. Der er ikke ret mange Tjenestedreng, der ere Genstand for den daarlige og hensynsløse Behandling, som Børnene paa Landerupgaard maa taale. Tænk saa, hvad disse Børn tidligere have maattet lide!

Jeg har haft Lejlighed til at konstatere — jeg har fremdraget det offentligt, og ikke alene jeg har gjort det, men Mænd i Kolding By have efter de Erfaringer og Undersøgelser, de have foretaget, oplyst blandt andet følgende, at Drengene paa Landerupgaard have faaet tildelt til Tider 50—60 Slag Rotting paa den blottede Ryg, de have været anbragte i mørk Arrest i Maaneder, og man har til Tider maattet hente Læge, Øjenlægen fra Kolding, fordi Børnene, der vare anbragte i mørk Arrest, havde faaet Øjensyge. I et bestemt Tilfælde blev en Dreng — de bleve alle anbragte i Arresten med Haandjern paa Ryggen — anbragt med en vaad Skjorte paa, og saa saare den blev tør, afførte man ham den for at give ham en anden vaad Skjorte paa. Dette gentager sig i Løbet af en Maaned: Vedkommende er nu fuldkomment Vrag! En anden Straf, der er endnu mere raffineret, er den, at man lod en Sæk fylde med Tjørn og Tidsel ude paa Marken og puttede en Dreng derind i, saa blev der snurret et lille Reb om den, og saa gik Drengene i Procession til Landerupgaard, hvor Baandet blev løst og Drengen hældt ud.

Hvad er det nu for Dreng, der blive behandlede saaledes? Det er i særlig Grad de abnorme og aandssløve. Dr. Wimmer har i sin Bog, der omfatter Studiet af 600 slige Børn, haft Lejlighed til at omtale hvert enkelt Tilfælde og gør opmærksom paa, hvad det er for særlige Sygdomme eller Egenskaber, som vække